

## Tvary zemského povrchu

dvě základní členění: **vertikální členitost** a **horizontální členitost**

### Vertikální členitost (výšková)

#### **Dělení podle nadmořské výšky**

kritérium: **nadmořská výška** (absolutní údaj)

**Nížina** = oblast s nadmořskou výškou 0 – 200 m n. m.

**Výsočina** = oblast s nadmořskou výškou nad 200 m n. m.

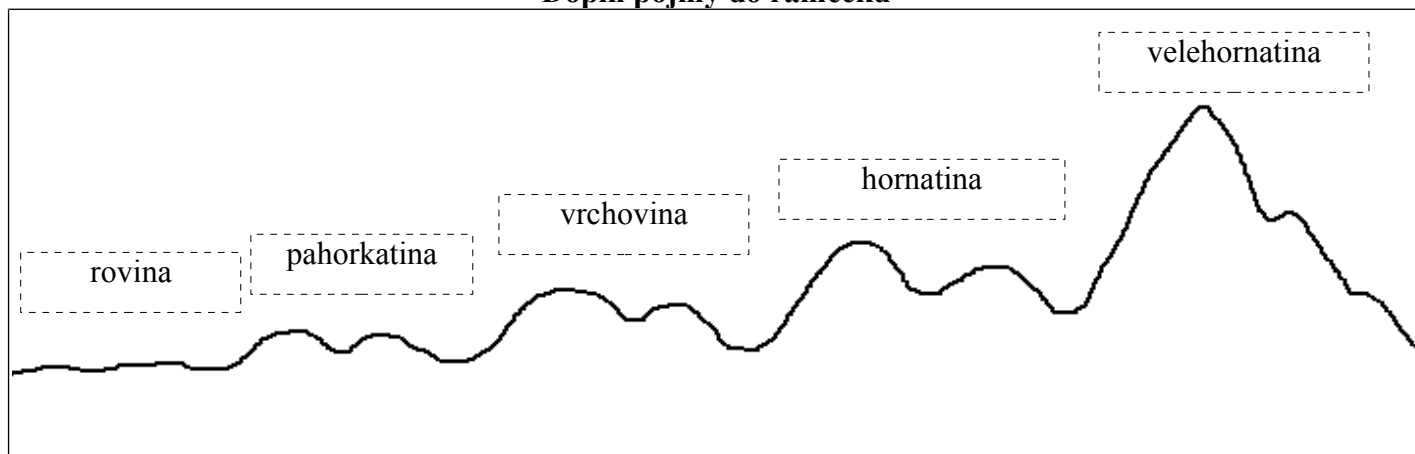
#### **Dělení podle rozdílu nadmořských výšek**

kritérium: **rozíl mezi nadmořskou výškou nejvyššího a nejnižšího bodu dané oblasti**

relativní výšková členitost: **má 5 typů krajiny**

typ krajiny	relativní výšková členitost	popis krajiny
Rovina	0 – 30 m	plochá krajina
Pahorkatina	30 – 150 m	lehce zvlněná krajina
Vrchovina	150 – 300 m	kopcovitá krajina
Hornatina	300 – 600 m	hory, údolí
Velehornatina	nad 600 m	vysoké hory, hluboká údolí

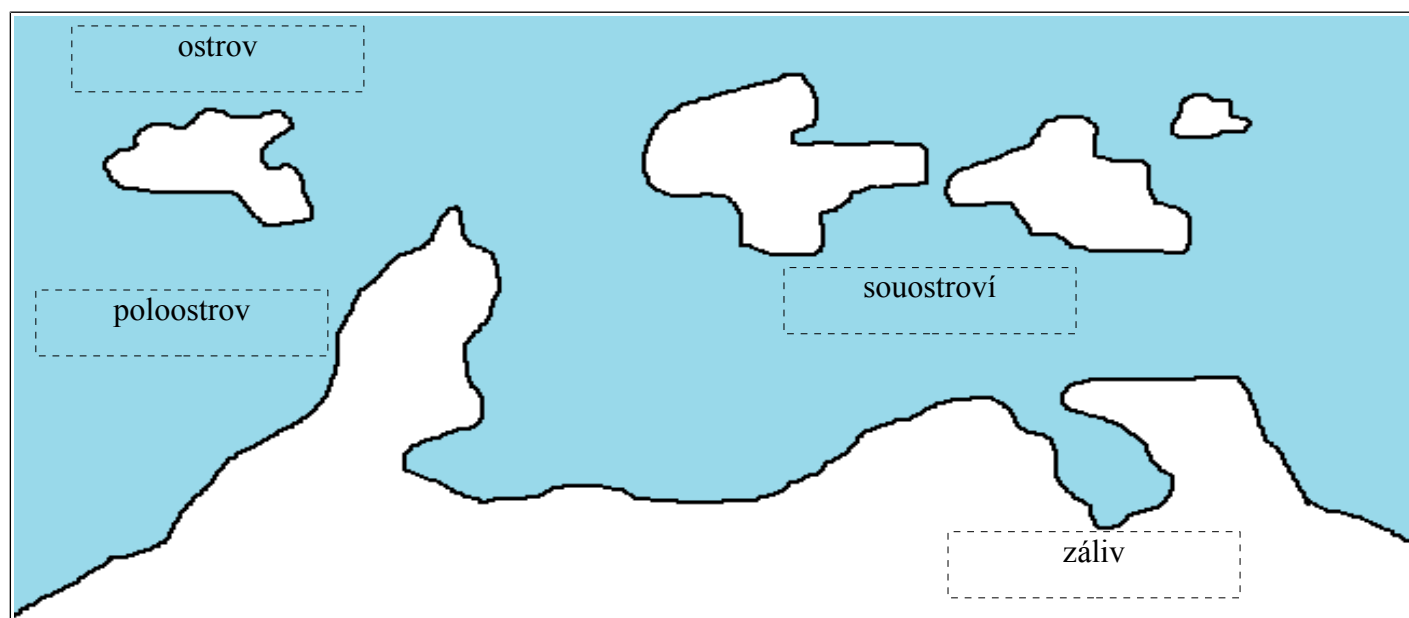
#### **Doplň pojmy do rámečků**



### Horizontální členitost

zejména členitost pobřeží

#### **Doplň pojmy do rámečků**



záliv = výběžek moře do pevniny, ze tří stran je obklopen pevninou, Bengálský záliv

ostrov = pevnina obklopená ze všech stran mořem, Grónsko

souostroví = dva a více ostrovů, Britské ostrovy

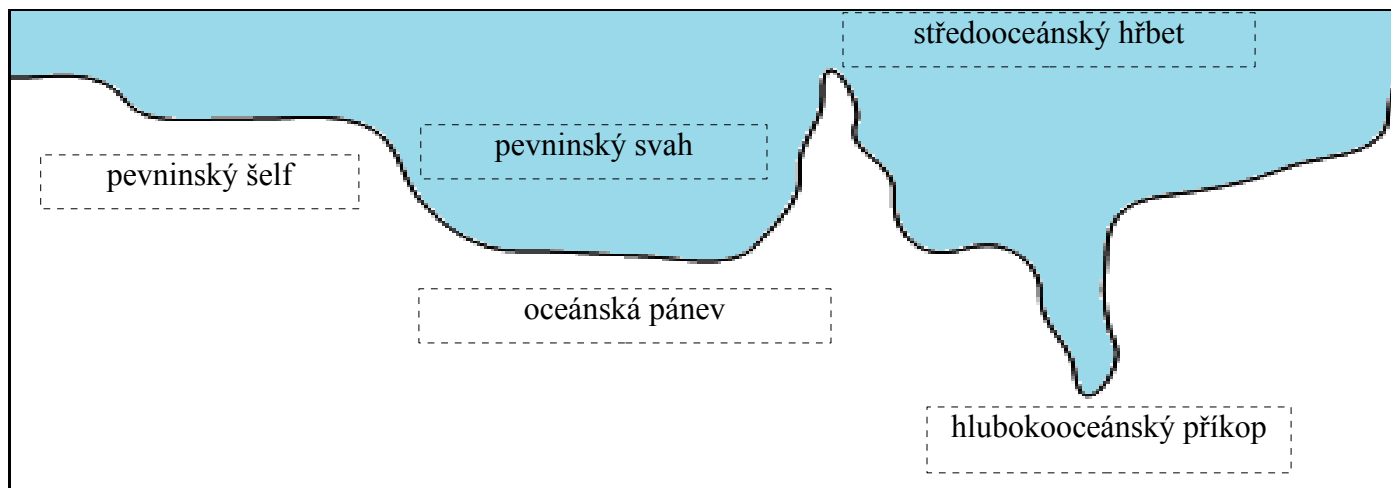
poloostrov = pevnina obklopená ze tří stran mořem, Arabský pol.

## Dno oceánu

části dna oceánu:

1. pevninský šelf
2. pevninský svah
3. oceánská pánev
4. středooceánský hřbet
5. hlubokooceánské příkopy

Doplň pojmy do rámečků



pevninský šelf = část pevniny zatopená vodou, maximálně do hloubky 200 m

význam šelfu = těžba ropy a plynu, rybolov

středooceánský hřbet = podmořské pohoří

hlubokooceánský příkop = úzké sníženiny, Mariánský příkop

## **Otázky a úkoly:**

Na jaké dva typy dělíme krajinu podle absolutní nadmořské výšky? **Nížiny a vysočiny**

Na jaké typy dělíme krajinu podle relativní nadmořské výšky? **Rovina, pahorkatina, vrchovina, hornatina, velehornatina**

Znamenají pojmy rovina a nížina totéž? **Ne**

Co to je absolutní nadmořská výška? **Je to údaj v m n. m.**

Co to je relativní nadmořská výška? **Rozdíl mezi nadmořskou výškou nejnižšího a nejvyššího bodu krajiny**

Vysvětli rozdíl mezi ostrovem a souostrovím? **Ostrov je jen jeden, souostroví tvoří dva a více ostrovů**

Co to je šelf? **Část zatopené pevniny do 200 m hloubky**

Jaký je význam šelfu? **Těží se v něm ropa a zemní plyn, významný také z hlediska rybolovu**

Najdi nejvyšší vrcholy světadílů a napiš jejich nadmořskou výšku:

Světadíl	Vrchol	nadmořská výška v m n.m.
Evropa	Mont Blanc	4807
Asie	Mount Everest	8850
Afrika	Uhuru (Kibo)	5895
Severní Amerika	Denali (Mt. McKinley)	6194
Jižní Amerika	Aconcagua	6959
Austrálie a Oceánie	Puncac Jaya	4882
Antarktida	Vinson Massif	4897

Jaké je nejhlubší místo v oceánu? **Mariánský příkop 11 034 m ( 10 994 m)**